

Farský list

Gréckokatolíckej Farnosti svätého archanjela Michala v Lomnom

ročník: IX.

21. september 2025

číslo: 38

365 dní s pátrom Piom

26. október: Zreteľne si uvedomujem, že ak je vo mne niečo dobré, všetko to pochádza z nadprirodzených darov, ktorých sa mi dostalo. Na základe toho uznávam, že som bol obdarený skalopevným odhodlaním odovzdať a ochotne znášať všetky protivenstvá bez toho, aby sa mi zunovalo trpieť, ale beda, koľké nedokonalosti sprevádzajú tento dar! V každom prípade som neodvolateľne rozhodnutý nikdy neuraziť Boha. a to ani všedným hriechom. Radšej by som sa nechal tisíc ráz zaživa upáliť, než by som sa vedome dopustil čo i len jediného hriechu. Cítim, že som urobil značný pokrok v poslušnosti svojmu spovedníkovi a duchovnému vodcovi; keby som sa im v tejto chvíli v niečom vzoprel, považoval by som to za polozenie nohy na prah zatratenia.

Pokiaľ ide o moje vzťahy s ostatnými ľuďmi, musím povedať, že ak sa naše rozhovory predlžujú natoľko, že sa z nich stáva konverzácia na rozptýlenie, potom sa vo chvíľach, keď pred nimi nemôžem uniknúť, musím veľmi premáhať, aby som tam zotrval, čo sa mi darí len za cenu veľkého utrpenia.

(List z 1. novembra 1913 adresovaný P. Benedettovi da San Marco in Lamis - Korešpondencia, zv. I, s. 420)

27. október: Nikdy sa mi nestalo, aby mi nadprirodzené dary nepriniesli citelný zisk. Tieto nebeské dobrodenia vo mne vyvolávajú, popri účinkoch vlastných každému z týchto darov, tri hlavné účinky: obdivuhodné poznanie Boha a jeho nepochopiteľnej veľkosti, jasné poznanie seba samého a hlboký pocit pokory, vyplývajúci z uvedomenia si svojej opovážlivosti, ktorá sa odvážila uraziť takého svätého otca, a hlboké pohrdanie všetkými pozemskými vecami, sprevádzané vrúcnu láskou k Bohu a cnosti. Pozorujem, že tieto nebeské dary vo mne vzbudzujú vrúcnu túžbu stykať sa s ľuďmi, ktorí už pokročili na cestách dokonalosti. Mám ich veľmi rád, lebo vidím, že mi veľmi pomáhajú rásť v láske k pôvodcovi všetkých divov - Bohu. Vo všetkom tomto sa cítim mocne podnecovaný k tomu, aby som sa úplne odovzdal do rúk Prozreteľnosti, takže už neprikladám žiadnu váhu priaznivým ani nepriaznivým udalostiam a nepociťujem ani štipku úzkosti a ustarostenosti.

(List z 1. novembra 1913 adresovaný P. Benedettovi da San Marco in Lamis - Korešpondencia, zv. I, s. 420)

LITURGICKÝ KALENDÁR

Pondelok, 22. september 2025

Svätý hieromučeník Fókas. Svätý prorok Jonáš

16:45 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): † Mária (Rusinová) s panachýdou

18:00 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): * Dorotka a rodičia

Menl. časti: *sl.* s. 108 ap. zač. 227 evanj. Lk zač. 10

Utorok, 23. september 2025

Počatie úctyhodného a slávneho proroka, predchodcu a krstiteľa Jána

16:45 Sv. liturgia (Kručov, *sl.*): † o. Peter (Šturák)

18:00 Sv. liturgia (Lomné, *sl.*): † Ján, Terézia

Menl. časti: *sl.* s. 248 ap. zač. 230 evanj. Lk zač. 11

Streda, 24. september 2025

Svätá prvomučenica a apoštolom rovná Tekla

16:45 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): † Ján, Helena, Ján, Anna, Ján

18:00 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): * rod. Popovcová (za poďakovanie)

Menl. časti: *sl.* s. 111 ap. zač. 231 evanj. Lk zač. 12

Štvrtok, 25. september 2025

Prepodobná matka Eufrozína

16:45 Sv. liturgia (Bžany, *sl.*): † Jozef, Mária

18:00 Sv. liturgia (Lomné, *sl.*): * Marta (narodeniny)

Menl. časti: *sl.* s. 112 ap. zač. 232 evanj. Lk zač. 13

Piatok, 26. september 2025

Odchod do večnosti svätého apoštola a evanjelistu Jána Teológa

16:45 Svätá liturgia (Bžany, *sl.*): † Marta

18:00 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): * Martin

Menl. časti: *sl.* s. 249 ap. zač. 234 evanj. Lk zač. 14

Sobota, 27. september 2025

Svätý mučeník Kallistrat a jeho spoločníci. Prepodobný otec Níl

08:00 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): † Michal, Marián, Anna, Viliam, Jaromír

17:30 Svätá liturgia (Kručov, *sl.*): * na úmysel darcu

Menl. časti: *sl.* s. 115 ap. zač. 162 evanj. Lk zač. 15

Nedeľa, 28. september 2025

16. nedeľa po Päťdesiatnici.

Prepodobný otec a vyznávač Charitón. Svätý Václav. Hlas 7.

08:00 Svätá liturgia (Lomné, *sl.*): * Ján (Kocka, 70 rokov)

09:30 Svätá liturgia (Bžany, *sl.*): * rodina Kočišová

11:00 Odpustová svätá liturgia (Valkov, *sl.*): * za všetkých veriacich

Menl. časti: *sl.* s. 104,251 ap. zač. 188 evanj. Lk zač. 17

Paterik je zbierka s výrokmi alebo krátkymi príbehmi, ktoré hovorili svätí starci svojim poslúšnikom, teda mníchom, ktorí sa im podriadili

33. Abba Serapion prechádzal cez istú egyptskú dedinu, keď zbadal, ako jedna nemravná žena sedela pri svojom príbytku. Starec sa jej prihovril: „Počkaj ma do večera, lebo dnes v noci chcem prísť a zhrešiť s tebou.“ Odvetila mu: „Dohodnuté, abba.“ Večer sa pripravila, ustlala posteľ a čakala na starca s darčekom. Keď sa zotmelo, starec prišiel, ale neniesol jej žiaden darček. Vstúpil do izby a pýta sa: „Pripravila si posteľ?“ „Pripravila,“ odvetila žena. Zamkla dvere a ostali sami. Vtedy jej starec hovorí: „Počkaj ešte trochu, lebo my máme pravidlo, ktoré sa musím odmodliť“. A tak sa začal starec modliť predpísané modlitby. Po každom žalme odriekal modlitbu, v ktorej prosil Boha, aby sa žena kajala a bola spasená. A Boh ho vypočul. Žena stála vedľa neho, chvela sa a plakala, modlila sa spolu s ním a keď dokončil všetky žalmy, padla mu k nohám. Starec pokračoval čítaním apoštola a potom ďalšími modlitbami. Žena pochopila, že starec k nej neprišiel kvôli hriechu, ale aby zachránil jej dušu. „Zľutuj sa nado mnou a odveď ma tam, kde budem môcť robiť Bohu radosť,“ prosila ho. Starec ju odviedol do ženského kláštora, odovzdal predstavenej a povedal jej: „Prijmite túto sestru a nenakladajte na ňu toľko príkazov ako na iné, ak si niečo zažiada, dajte jej, ak bude chcieť, dovoľte jej ísť von.“ Keď prežila v kláštore istý čas, povedala: „Som hriešna, dovoľte mi ješť len každý druhý deň.“ O istý čas si zavolała predstavenú a vraví jej: „Pretože som veľmi urazila Boha svojimi hriechmi, dovoľte mi, prosím, odísť do kémie, zamknite ju a len cez okno mi podávajte kus chleba a ručnú prácu.“ Predstavená súhlasila. Tak žila v pokání a túžbe páčiť sa Bohu po zvyšok života.

34. Istý starec povedal o pamätaní na zlé, že nad ničím sa nepohoršovať, nikoho nezarmútiť alebo nezažiť sklamanie kvôli niekomu je dané len anjelom. Ale zažiť isté nedorozumenie a skoro sa zmieriť s bratom je vlastné dobrým askétom. Ak je niekto utrápený alebo urazený, potom zostávať v hneve istý čas, či dokonca celý deň, je diabolské dielo. Lebo taký človek sa stáva bratom démonov a priateľom diavla, pretože nemôže získať od Boha odpustenie hriechov dovtedy, kým neodpustí svojmu bratovi.

35. Starci hovorili, že každý má považovať situáciu brata akoby za svoju vlastnú, mať s ním súcit vo všetkom, tešiť sa s ním, plakať a žiť tak, akoby si mal to isté telo a ak upadne do nejakého trápenia, trápiť sa akoby nad sebou samým, lebo je napísané, že sme jedno telo v Kristovi a „množstvo veriacich malo jedno srdce a jednu dušu“ (Sk 4, 32).

36. Žili spolu dvaja bratia. Stalo sa, že ten, ktorý sa staral o hospodárstvo, priniesol menej ako zvyčajne. Ten, čo ostal doma, začal druhého upodozrievať buď zo žartu, alebo z krádeže. V snahe dopátrať sa pravdy sa vybral za bratom. Zbadal ho, ako vstupuje do nevestinca, zašiel za ním a presviedčal ho, aby sa

kajal. A tak ten, čo nezhršiel, prosil brata, aby sa modlil zaňho ako za padlého. Po čase ten, ktorý nezhršiel, ochorel a blížil sa k svojej smrti. Vtedy sa priznal bratovi: „Som čistý od hriechu, o ktorom si myslíš, že som spáchal. Ale pre teba som to spravil, aby si sa kajal.“ A keď zomrel, ten, ktorý zhršiel, prijal na seba záväzok života v pokání.

37. Jeden z otcov po tom, čo jeho spolubrat opustil pustovnícky život a vrátil sa do sveta, predstieral, že má ten istý zámer. Vďaka Božej milosti sa brat spamätal, činil pokánie a po návrate žil svätý život viac ako predtým.

38. Istý starec hovoril: „Tvoja láska k bratom ochladne vtedy, ak súhlasíš s pokušeniami a podozreniami, v srdci im veríš a nechceš trpieť. Snaž sa s Božou pomocou predovšetkým o to, aby si neveril vlastným podozreniam, so všetkou horlivosťou a úsilím sa pokoroval pred bratmi a kvôli nim odmietal vlastné túžby.“

Z knihy vtipov: J. Luscoň a J. Kováčik: Vie Pán Boh o tom že existuje?

☺ Novomanželka sa pýta pri nedeľnom obede: „Ako ti chutí, miláčik?“ Novomanžel na ňu zamilovane pozrie a poznamená: „Sol' je výborná, ale dostala sa ti do nej trocha polievočky!“

☺ Kamarát radí kamarátovi: „Najlepší spôsob, ako si zapamätať narodeniny svojej ženy, je raz na ne zabudnúť.“

☺ Hovorí muž žene, ktorá práve odložila mobil: „Čo sa stalo, že si hovorila len polhodinu?“ „Bol to omyl. Dovolala som sa na cudzie číslo.“

☺ Manželka hovorí manželovi: „Miláčik, dnes máme výročie svadby, mám zabiť kohúta?“ „Nie, maj rozum... Veď on za to nemôže!“

OZNAMY

• V piatok si pripomíname Odchod do večnosti svätého apoštola a evanjelistu Ján Teológa. V tento deň je **voľnica**.

• Združenie kresťanských fotografov Človek a Viera hľadá **nových fotografov**. Ich cieľom je fotografovanie života Cirkvi a evanjelizácia obrazom. Združenie poskytuje osobný rozvoj fotografov, buduje nové priateľstvá, organizuje duchovné obnovy a výstavy. Skúsenosti fotografa nie sú rozhodujúce. Dôležité je mať vlastný fotoaparát a srdce otvorené pre službu. Viac informácií a kontakty na prihlásenie nájdete na plagáte.

• Budúcu nedeľu pozývame všetkých na **odpustovú slávnosť vo Valkove**.

• **Upratovanie v chráme v Lomnom** má na zodpovednosť dvojica rodín: rodina Calková a rodina Hospodárová (Ludmila). Tým, čo upratovali srdečne Pán Boh zaplať a tým, čo nastupujú prajeme veľa síl.

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť svätého archanjela Michala

Lomné 95, 090 33 Turany nad Ondavou, tel.: 054/749 12 55; 0905 507 681

o. Peter Olšavský, **email:** gkfu.lomne@gmail.com **web:** www.lomne.sk/cirkev

S pani Karšayovou sme počas rokov 1997 a 1998 viedli dlhé večerné rozhovory (mohol som ju navštevovať len po práci) o živote všeobecne, o jej šťastnom detstve v predvojnovom období i za prvej Slovenskej Republiky, v ktorej zo začiatku žili pomerne pokojne, ale potom kvôli činnosti partizánov po obsadení republiky nemeckou brannou mocou na konci jej existencie nastalo šialenstvo prenasledovania spoluveriacich i jej rodiny nacistami. Smutná etapa. Zaujímal som sa aj o ich zvyky, sviatky, slávenie Sabatu.

Sedávali sme v útulnej obývačke jej malého bytu na druhom poschodí pri poštovom úrade. Počas presúvania v čase do minulosti nám vhodné kulisy robili predmety okolo nás. Nábytok zo štyridsiatych alebo päťdesiatych rokov minulého storočia. Nízke skrinky z vysokolešteného orecha; v ich vitrínkach so zdobeným sklom stála Menora (ich typický svietnik), knihy, rôzne figúrky, spomienkové predmety a najmä čiernobiele fotografie v rámikoch. Pochádzala z dvanástich súrodencov. Obdivuhodné a pozoruhodné - bolo ich presne ako Jakubových synov, zakladateľov dvanástich kmeňov Izraela. Všetci tam boli okolo nej. Jej rodina, bratia a sestry. Stále na dosah. Stále na očiach. Pekní v staromódnych šatách a účesoch. Väčšina z nich zaplatila cenu obety-celopalu na konci vojnovkej kataklizmy; mieru sa nedožili. Boli blízko, aby spomienky boli blízko. Žila tu s nimi. Verím, že ju privítajú v Abrahámovom lone. Pri stene odpočívala pérovaná pohovka, vždy pripravená poskytnúť oddych iným, s drevenými oblúkovitými opierkami pre ruky. Obdobné mali zelené kreslá, v ktorých sme sedeli. Pod nohami drevené, vŕzgajúce parkety. Bolo počuť každý krok do histórie.

Počas týchto milých návštev ma chcela pohostiť ako syna. Nechcel som ju unúvať, ale ťažko sa to odmietalo. Bola dosť opustená, návštev mala málo, netúžil som tejto osemdesiatročnej dáme s dobrými spôsobmi zapríčiňovať smútok alebo sklamanie. Raz sa stalo, že som prišiel v piatok. Po našom plodnom rozhovore v obývačke sme skončili v skromne zariadenej kuchyni. Tej miestnosti jednoznačne kraľoval priam muzeálny exponát zožltnutej chladničky, ktorá tu iste vrndžala aj päťdesiat rokov (!), stále však vytrvalo poskytujúca svojej chránenkyni rovnako cenné služby. Mala zaujímavé oblé tvary a zvláštnu hliníkovú rúčku, ktorou sa otvárala. Bol som zvedavý, čo z nej vytiahne. Vybrala salámu a mäso.

Pozrel som sa jej do tváre. Bola taká rada, až šťastná, že ma môže ponúknuť. Jej oči ožili - mala tak málo radosti vo svete, takže boli skoro stále smutné. Vieme, že ženy tešia iné veci ako nás mužov: my sa potešíme z dobrého jedla, matky zase, keď nám to jedlo môžu ponúknuť a najmä ak im potom povieme, ako nám to, čo pripravili, veľmi chutilo ☺.

„Zoberte si,“ núkala, „nemám toho ako vdova veľa - veď viete, ako žijú dôchodcovia na Slovensku -, ale rada by som sa s vami podelila.“

Rozmýšľal som len chvíľu. Mysľou mi prebehlo, že je piatok, deň umučenia nášho Pána. Pre kresťana je to deň pôstu. Cirkev svojim deťom múdro odporúča zdržovanie sa mäsitého pokrmu kvôli úcte k Ježišovmu Dielu lásky, ktoré sa uskutočnilo v bolesti. V tento deň zomrel Mesiáš, ktorého ona však nepoznala. Zároveň som si uvedomil, že teraz nemá zmysel jej všetko vysvetľovať - odkiaľ by som vôbec začal? -, ani tu o to momentálne nešlo.

Znovu som sa pozrel do jej očí, radostne očakávajúcich, že sa ponúknem. To striehnutie trochu vyhladzovalo vrásky na jej tvári a naplňalo ju radosťou. Nebol som ani ktovieako hladný, ale už som vedel, čo urobím.

Pán mi povedal: „Dôležitejšia ako pôst je láska. Neuraz jej pohostinnosť. Láska je nad všetkým.“ V mysli sa mi zároveň premietli Kristove slová: Milosrdenstvo chcem a nie obeť. Zobral som si a jedol.

A ona sa pozerala na mňa, jemne pritakávala hlavou a tešila sa z toho, ako mi chutí. Konečne sa usmiala. Myslím, že ona sama z ponúknutého ani nechutnala. Išlo o moje konzumovanie, ponúknutie návštevy, aby sa tá dobre u nej cítila. Pochválil som ju a poďakoval sa jej. Ona sa najedla z mojich slova z dobrého pocitu, že hosťovi chutí. V ten deň som oslavoval Pána jedením mäsa v piatok. Porušil som pôst, ale neporušil som príkaz lásky „Miluj blížneho (ako seba samého)“, ktorý mi dal Pán. On je Láska a nad ním niet zákona. On je pánom aj nad zákonom. Je Pánom aj nad Sobotou.

Nad lásku zákona niet. Láska je nad zákonom. Láska ospravedlňuje každý skutok. Láska je nad všetkým. Keď sa necháme viesť ňou, nepomýlime sa. Kto je v láske, neurobí chyby, je akoby vyňatý spod zákona. Lebo jeho zákonom, podľa ktorého bude súdený, sa stáva Láska. Je napísané: Kto v neho verí, nie je súdený (Jn 3,18). Rozšírme to: kto verí v Lásku a koná skutky lásky, nebude súdený. To je ten, ktorého zákonom sa stala Láska.

(pokračovanie nabudúce)